

Kommunstyrelsen

Regeringskansliet
Landsbygds- och
infrastrukturdepartementet

Trafikverkets inriktningsunderlag för infrastrukturplanering 2026–2037 (dnr LI2023/03919)

Kommunstyrelsen i Ljungby kommun önskar framföra följande synpunkter på inriktningsunderlaget:

Slopad planering av nya stambanor

Ljungby kommun ser även fortsättningsvis, vilket tidigare framhållits, ett framtida behov av nya stambanor mellan Sveriges storstadsområden för att möta framtidens samlade transportbehov. Ur ett regionalt perspektiv är det vidare angeläget att minst en stationsort pekas ut i varje region längs bansträckningen. Enligt Trafikverkets tidigare förslag på sträckning Malmö-Jönköping framstår station i Ljungby som det rimligaste alternativet i Kronobergs län. Ljungby kommun ser inte att inriktningsunderlaget ger någon vägledning hur behoven ska tillgodoses på annat sätt.

I och med beslutet att stoppa planering och utbyggnad av nya stambanor för höghastighetsjärnväg (med vissa undantag) försvinner en del av lösningen på problemen med att frigöra kapacitet på befintliga stambanor för bland annat godstransporter och lokal/regional persontrafik. De tänkta stambanorna var även en del av en övergripande strategi att minska restiderna med hållbara trafikslag mellan olika orter i södra Sverige och göra tågresor mer attraktiva i förhållande till flyget. Trots denna stora omläggning av inriktningen tar underlaget inte upp några resonemang om vilka konsekvenser detta får för övrig infrastrukturplanering, till exempel hur uppfyllelsen av övergripande klimat- och miljömål påverkas eller hur efterfrågan på transportkapacitet kan mötas när den nya Fehmarn Bältförbindelsen öppnas, i synnerhet norr om Skåne. I den mån förbindelsen väntas kräva ökad kapacitet på i synnerhet järnvägen är det angeläget att i god tid börja planera för långsiktigt hållbara åtgärder.

Behov av både underhåll och utveckling

Det är lovvärt att behovet av underhåll lyfts fram så starkt i underlaget. Det är angeläget att den underhållsskuld som finns betalas av så snabbt som

möjligt och att det i framtiden finns resurser nog för att vidmakthålla den befintliga infrastrukturen.

Det är dock även angeläget att infrastrukturen fortsätter att byggas ut där det finns stora behov, inte minst när det gäller järnväg och kopplingar mellan väg- och järnvägstransporter. Näringslivet på många håll signalerar på många håll att det finns även en infrastrukturskuld där viktiga satsningar försenats vilket påverkar många företags konkurrenskraft negativt. I detta sammanhang kan det vara lämpligt att överväga alternativa finansieringsmöjligheter för stora långsiktiga åtgärder, i klartext att de läggs utanför ordinarie nationell plan för att bättre säkerställa att de genomförs i tid och inte hamnar i ett orimligt konkurrensförhållande med mer kortsiktiga behov av löpande underhåll och mindre åtgärder utifrån kostnadsutvecklingen för de senare.

Åtgärder mot ohållbar kostnadsutveckling

Det är positivt att Trafikverket tydligare än tidigare utvecklar resonemangen kring allvaret i kostnadsutvecklingen på för infrastruktur. Det är angeläget att i första hand sänka kostnaderna, som blivit orimligt höga. Det är också viktigt att samhällsnytta ska vara styrande när åtgärder prioriteras – om de ekonomiska förutsättningarna ändras måste det vara möjligt att omprioritera. Ljungby kommun vill särskilt inskräpa vikten av att principerna som tas upp i underlaget också leder till konkreta förändringar i hur infrastrukturplaneringen går till.

Prioritering för hållbar omställning

Ljungby kommun ser med oro på att stadsmiljöavtalen slopas utan att direkt ersättas med något bättre. Det hade varit bättre att prioritera och skyndsamt implementera en lösning som gav bättre möjlighet för små och medelstora kommuner att få stöd för att ta del av dem. Behovet av stöd för att uppnå en hållbar omställning av trafikmiljö i mindre kommuner är stort och det ekonomiska läget svårt. En möjlighet kan vara att utöka utrymmet i länsplanerna för att möjliggöra ökad medfinansiering på kommunal infrastruktur den vägen.

I detta sammanhang bör även framhållas att det är angeläget att planeringen i större utsträckning bör baseras på mål och mindre på prognoser. Trafikinfrastrukturens utveckling och hur den prioriteras inverkar stort inverkan på hur klimatmål och andra samhällsviktiga mål kan uppnås. Det är därför viktigt att infrastrukturen utvecklas på ett sätt som främjar måluppfyllelse.

Övrigt

Ljungby kommun ser slutligen positivt på att Trafikverket flyttat fram sina positioner avseende hållbar utveckling, och att det finns viktiga formuleringar i inriktningsunderlaget om bland annat

- klimatfrämjande principer och åtgärder
- kompenserande miljöåtgärder utanför väg- och järnvägsområden
- trafiksäkerhetsåtgärder
- cykelfrämjande förändringar i olika regelverk

Det är angeläget att dessa får genomslag i de konkreta planerna för infrastrukturåtgärder. Ljungby kommun ser fram emot att så sker.

Magnus Gunnarsson (M)
Kommunstyrelsens ordförande

Jennie Vidal
Kommundirektör